

Vastgestelde besluitenlijst van de vergadering van de Themacommissie voor Transitie Stad en Platteland (TSP) d.d. 6 december 2013

[Klik hier voor het audioverslag](#)

Datum

11 december 2013

Ons kenmerk

3510569

Auteur

Eugène de Groot

Telefoon

(06) 1830 3152

Aanwezig

Voorzitter:

mw. M.C. Lestrade-Brouwer

Leden:

mw. M. W. Prins-Afman (VVD), C.H.M. van der Burgt (VVD), H.W. Verhees (VVD), H.J.P.E. Koevoets (VVD), A.C.J.M. van Vught (CDA), J.M.A. van Agtmaal (CDA), A.A.H.C.M. van Extel-van Katwijk (CDA), N.G.L. Heijmans (SP), mw. V.T.C. Slegers (SP), mw. J.C. Kardol (PVV), A.W.J.A. van Hattem (PVV), mw. A.J.H. Knoet-Michels (PvdA), E.J.C. van Griensven (PvdA), mw. C.G.M. Klitsie (D66), P.H.M. Smeulders (GroenLinks), W.A.A.M. van Overveld (50PLUS), M.C. van der Wel (PvdD).

Secretaris:

E.J.A.M. de Groot

Gedeputeerde:

Y.C.M.G. de Boer

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent deze extra vergadering om 14.30u, na een viertal inspraakbijdragen (zie bijlagen). De commissie stelt de agenda overeenkomstig het concept vast.

2. Mededelingen en lijst ingekomen stukken

De voorzitter:

- Gesprek met retail: 24 januari hebben we 's ochtends een commissievergadering in het teken van de BZV, zoals we de vorige vergadering afspraken. Van 15.00u tot 16.00u kan er een rondetafelgesprek met de retail plaatsvinden. Dan zijn zowel AH als de Jumbo (mevrouw Corrie Meijer, senior category manager vlees en vis) vertegenwoordigd. De heer Erik Kieftenburg (Category Director kip, vlees, vis en vegetarische producten bij Albert Heijn in Zaandam), kan die dag op zijn vroegst om 15.00u. Kunt u instemmen met een rondetafelgesprek 24 januari van 15.00 tot 16.00u? De commissie gaat hiermee akkoord.
- In de dagmail van afgelopen woensdag staat bij de commissie ER een uitnodiging voor een werkbezoek aan het Hof van Cranendonck op vrijdag 10 januari 's ochtends. U hebt in maart een principe-besluit behandeld voor de toepassing van de meerwaardebenadering Hof van Cranendonck. De nadere uitwerking komt in de commissie ER van 17 januari. U bent van harte welkom bij dit werkbezoek. Er wordt nog uitgezocht dat dit werkbezoek qua tijd niet op gespannen voet staat met het Brabantberaad.

- U heeft via de dagmail van afgelopen dinsdag een uitnodiging ontvangen voor deelname aan de consultatiebijeenkomst BZV in de Brabanthallen op 16 december. Er komt nog een officiële uitnodiging voor het Brabantberaad op 10 januari. We hebben het nog niet gehad over de specifieke rol van statenleden/leden van de commissie TSP tijdens deze bijeenkomsten. Moet het zoals indertijd bij het Brabantberaad een luisterende rol zijn, of willen de leden meediscussiëren? Hoe kijkt de commissie hier tegenaan? De commissie besluit in een luisterende rol aanwezig te willen zijn, met de mogelijkheid om vragen te stellen.

Gedeputeerde De Boer licht kort toe waarom de consultatiebijeenkomst in de Brabanthallen en niet in het provinciehuis gehouden wordt.

3. Planning activiteiten

-

4. Besluitenlijst inclusief toezeggingenlijst

-

5. Inhoudelijke behandeling van thema's

A. Agrofood

5.1 Statenmededeling Scenario's beleid mestverwerking Verordening ruimte 2014

De voorzitter licht toe: het gaat hier om een oordeelsvormende bespreking van het stuk. De resultaten van de bespreking zullen betrokken worden bij de Statenvoorstellen Structuurvisie en Verordening ruimte, die 17 januari in de commissie ER besproken zullen worden.

De commissie bespreekt de scenario's. De fracties geven daarbij aan naar welk scenario hun voorkeur uitgaat:

VVD: 2

CDA: 2+

SP: 3 ("met opening naar scenario 2")

PVV: 2 ("neigen tot")

PvdA: 3 (of 1)

D66: 2 ("neigen tot")

GL: 1-

50Plus: 3 ("neigen tot")

PvdD: 0.

Gedeputeerde De Boer zegt (op vragen op de heer Van der Wel) toe dat er een schriftelijk antwoord komt op de vragen:

1. Maakt de Crisis- en herstelwet bezwaar en beroep onmogelijk als het gaat om mestinstallaties boven de 100.000 ton? Graag een nadere toelichting.
2. Waarom heeft een mestvergister een lagere milieucategorie dan een mestverwerker? (toezegging 3510644)

6. Rondvraag

De heer Van der Wel stelt een aantal vragen over weidegang van koeien, die gedeputeerde De

Boer beantwoordt.

7. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 16.50u.

De Statencommissie voornoemd,
de voorzitter,

de secretaris

mw. M.C. Lestrade-Brouwer

E.J.A.M. de Groot

Bijlagen:

1. Inspraakbijdrage van de heer Geert Verstegen (BMF)
2. Inspraakbijdrage van de heer Marcel Koolen, (loonwerker/mestverwerker en lid ZLTO)
3. Inspraakbijdrage van de heer Wim Verbruggen (Milieuvereniging Land van Cuijk)
4. Inspraakbijdrage van de heer Frans Meulenmeesters (MACE, Minerale Afvoer Coöperatie Elsendorp).

Tilburg, 3 december 2013

Kenmerk:LB 05.00 – 786 -gv

Betreft: Inspraakreactie voor Cie TSP m.b.t. Maatlat BZV

Geachte leden van de Commissie TSP,

Door het Verbond van Den Bosch is de richting aangegeven van de transitie van de Veehouderij. Herstel van de kringlopen (op West-Europese schaal) is één van de essentiële onderdelen van. Deze transitiegedachte vinden we terug in de Slotverklaring van Ruwenberg. Indien we mestverwerking als optie willen bezien, dan is dat tegen het licht van deze transitie teneinde een duurzame veehouderij in Brabant te doen ontstaan.

1. Ten gevolge van de veehouderij hebben we jaarlijks een groot overschot aan fosfaat en nitraat, dat achterblijft in onze bodem, water en lucht; dat noemen we evenwichtsbemesting. Het geeft aan dat de *kringloop niet gesloten* is: de oorzaak van het probleem.
2. Mestverwerking lost dit probleem op west Europese schaal niet op. Het mineralenprobleem blijft bestaan en mochten er nog ideeën bestaan m.b.t. co-vergisting, dan neemt dat mineralenprobleem alleen maar toe. Ook de ons omringende landen kennen reeds een mineralenoverschot.
3. De Technische Commissie Bodem, een adviesorgaan van de regering, zegt ook wat over mestverwerking. Het zou een oplossing kunnen zijn, maar breng eerst het aantal dieren in overeenstemming met de plaatsingsruimte van de hoeveelheid mest.
*) Om van mest een te exporteren product te maken is heel veel energie voor het verwijderen van water nodig. Mest levert geen energie, want mest bestaat voor 90 procent uit water.
4. Mestverwerking is financieel niet haalbaar. Mocht hier weer maatschappelijk geld naar toe gaan, dan doet afbreuk aan het principe: de vervuiler betaalt.
5. Elke initiatief tot mestverwerking zorgt voor grote maatschappelijke ongerustheid. De oplossing: Zet in op de richting van community farming, zorg dat de overbelaste gebieden worden ontzien, sluit de kringlopen op West Europese schaal, en sta eventueel alleen kleine mestscheiders binnen het bouwblok toe. Voorkom dat melkveehouderij dezelfde richting op gaat als de intensieve veehouderij. Deze zaken zijn prima in de gebiedsprofilering te regelen waarbij ideeën die door ons als eerder zijn aangedragen wellicht behulpzaam kunnen zijn.

Geert Verstegen, Brabantse Milieufederatie.

*) Citaat uit Technische commissie bodem; advies sluiten nutriëntenkringlopen: TCB A059 (2010)

De commissie beveelt de volgende stappen aan, in *volgorde van de korte naar langere* (cursief:gv) termijn:

1. Omvang van de veehouderij in overeenstemming brengen met de plaatsingsruimte van nutriënten uit mest.
2. In verband daarmee dierrechten en melkquota of een vergelijkbaar sturingsinstrument na 2015 continueren en uitbreiden naar dierrechten voor rundvee, geiten en schapen.
3. Kennisontwikkeling op het gebied van verwerken van mest tot kunstmestvervangers en het sluiten van nutriëntenkringlopen.
4. Verdere stimulering van mestverwerking tot kunstmestvervangers, met name om transport en export van nutriënten uit mest te bevorderen.
5. Als 4. voldoende is gerealiseerd, de omvang van het gebied van waaruit nutriënten via veevoer wordt aangevoerd in overeenstemming brengen met de omvang van het gebied waar nutriënten uit mest naartoe worden gebracht, bijvoorbeeld op de schaal van Europa.

Geachte leden van de Themacommissie voor Transitie Stad en Platteland

Mijn naam is Marcel Koolen en van beroep ben ik varkenshouder en loonwerker.

Beste mensen de mestproblematiek is een complex onderwerp. Het is daarom ook erg moeilijk om in 3 minuten spreektijd een onderbouwde visie voor te leggen. Ik ben daarom afgelopen woensdag zo vrij geweest om u via de griffier een notitie toe te sturen waarin ik u een visie voorleg die ik heb proberen te onderbouwen. Ik hoop dat u allen de tijd heeft gevonden om die notitie te lezen, de tijd is nu immers te kort om die gaan te herhalen. Ik wil me daarom nu graag beperken tot de hoofdlijnen met nog enkele aanvullingen als voorbeeld uit de praktijk, meer toegespitst op mijn eigen ervaring.

Sinds 2002 zijn wij met ons loonbedrijf actief op de mestmarkt en sinds 2008 actief betrokken bij zoeken naar oplossingen voor het mestoverschot binnen onze regio. Samen met enkele collega varkenshouders en de gemeente Asten hebben wij in 2006, mede na het aanscherpen van de mestwetgeving, gezocht naar een locatie op een bedrijventerrein voor het gezamenlijk bewerken van mest zoals opgenomen in het provinciaal beleid. Dit had een aantal redenen.

1. Omdat de wetgeving dit voorschrijft.
2. Omdat er dagelijks schepen en vrachtauto's vol grondstoffen (mineralen) onze provincie binnen komen waarvan onder andere hoogwaardige diervoeders worden gemaakt. Deze worden door de primaire sector omgezet in o.a. vlees dat veelal als exportproduct ons land weer verlaat. Een gedeelte mineralen, anders gezegd; mest, blijft in ons land achter en dat is niet goed voor ons milieu. Ook die stroom moet terug naar het land van herkomst om de natuurlijke kringloop van mineralen rond te krijgen. Dit besef is er bij de moderne agrarische ondernemer heden ten dagen echt wel. Wij willen onze verantwoording hier dan ook in nemen.
3. Omdat wij ons heel goed realiseren dat dit kernprobleem opgelost moet worden om draagvlak te creëren binnen onze gemeenschap.
4. Omdat dit hele proces maar liefst 15 % van onze economie betreft en dus essentieel is voor onze welvaart. Ik hoef u immers niet uit te leggen welke consequenties het zou hebben als men deze 15 % eruit zouden halen. Er is dus om die reden alles aan gelegen om die sector gezond en in ontwikkeling te houden.
5. Gezamenlijk, omdat de investeringen ontzettend hoog zijn indien men dergelijke installaties op een milieutechnisch verantwoorde manier wil exploiteren.

Helaas heeft onze zoektocht niet tot een adequate invulling mogen leiden omdat er binnen onze gemeente geen geschikte plek op een bedrijventerrein kon worden gevonden. Uiteindelijk is de locatie waar ons bedrijf is gevestigd naar voren gekomen omdat deze ruimtelijk het meest geschikt leek. De ontsluiting van wegen, direct aan de op- en afrit van de snelweg A67 en de kanaaldijk bood voordelen. Logistiek waren de transportbewegingen hier al omdat het bedrijf al sinds 2002 actief was als distributeur op de mestmarkt.

Volgens de wetgeving, richtlijnen en mogelijkheden die in 2007 voorhanden waren hebben wij een installatie gebouwd om mest te mogen exporteren. Een installatie die volgens de Infomil van de overheid als gevolg van minimale milieubelasting middels een melding 8.19 WRO kon worden opgestart. Aldus geschiedt en een installatie die een capaciteit had van 80.000 ton werd gebouwd, gebaseerd op het verwerken van de overschotmest uit onze gemeente. En ja; wij hadden in de

opstartfase ook problemen met de geur. We zijn echter voortvarend te werk gegaan omdat we zelf geen overlast voor onze omgeving wilden veroorzaken en hebben op basis van een geuranalyse onderzoek een luchtwasser geplaatst waardoor dit probleem onder controle was.

De gemeente gaf eind 2008 echter aan toch liever een nieuwe aanvraag milieuvergunning te zien waarbij een geurrapportage en akoestisch rapport tot de eisen behoorden. Wij gingen voortvarend te werk en lieten deze dure rapporten, afgestemd op de capaciteit maken. Toen deze rapporten gereed waren bleek echter de provincie bevoegd gezag en waren de rapporten niet naar wens. We lieten dus nieuwe rapporten maken. Nadat die gereed waren bleef de aanvraag bij uw provincie op de stapel liggen omdat door telkens wijzigende inzichten geen besluit werd genomen. Omdat die dierwelzijnswet in 2013 van kracht werd en wij onze varkensstallen aan moesten passen waar we ook weer een nieuwe vergunning voor nodig hadden, hebben we noodgedwongen de aanvraag weer in moeten trekken en weer nieuwe rapporten moeten maken voor een veel kleinere capaciteit omdat de installatie deel uitmaakt van de gehele inrichting en de gemeente tot een kleinere hoeveelheid bevoegd gezag was. Inmiddels heeft de hele procedure nu bijna 7 jaar geduurd en al een vermogen gekost aan vergunningsaanvragen. Onlangs is deze kleine vergunning verleend.

De wetgever heeft inmiddels aangegeven dat de verplichte mestverwerking per 1 januari 2014 een feit is. Bij vele veehouders uit onze gemeente hebben wij sinds 2008 op basis van de melding 8.19 aangevuld met een gedoogbeschikking van onze burgemeester, de mest tot nu toe opgehaald waardoor wij dus al voldeden aan de nieuwe eisen. Nu wij een nieuwe kleinere omgevingsvergunning van de gemeente hebben gekregen zouden wij dat formeel niet meer mogen omdat die nu van kracht is en natuurlijk een groot probleem is voor mijn collega veehouders uit onze gemeente. Het is daarom van groot belang voor ons dat u in uw verordening ruimte 2014 opneemt dat wij als loonwerker / mestdistubiteur de overtollige mest mogen hygieniseren en blijven exporteren. Dit geldt voor zowel drijfmest als de dikke fractie waarvoor beide onze installatie is ingericht en vergund. Indien u deze mogelijkheid opneemt in uw verordening wil ik u ook nog vragen mee te denken in een oplossing voor 2014. Alle rapporten zowel akoestisch als geur zijn voor handen op basis van een te bewerken hoeveelheid van 80.000 ton. Wij realiseren ons dat procedures moeten worden doorlopen en wij weten met zijn allen dat dit de nodige tijd in beslag neemt. Die tijd krijgen wij echter van onze overheid niet en naar mijn mening kan ook niet gesteld worden dat wij te laat begonnen zijn met het nemen van initiatieven. Indien de formele aanvraag bij uw provincie opnieuw zou worden ingediend inclusief de bijbehorende milieuraapportages zou een gedoogbeschikking vooruitlopend op definitieve beschikking uitkomst kunnen bieden. Indien u geïntereseerd bent nodig ik u van harte uit om op locatie de installatie te komen bezichtigen.

Ik dank u voor uw aandacht.

Geachte commissieleden,

Namens vele burgers in de peelregio mag ik u toespreken. Daar is men het zat!

In **Mill** moppert men over de mestvergisting fabriek van de firma Smits.

In **Boxmeer** en **Rijkevoort** gaat men naar de Raad van State tegen de mestbewerking van de firma Cornelissen.

In **Cuijk** vragen buurtbewoners acties van de gemeente vanwege het varkensbedrijf Fomeva in Vianen.

In **Grave** protesteert zelfs de IVN.

In **Sint Anthonis** wordt een groep opgericht van burgers tegen uitbreiding intensieve veehouderij en tegen oprichting van mestfabrieken en gaat men de gemeentelijke politieke partijen vragen wat zij in hun verkiezingsprogramma gaan zetten, voor maart volgend jaar.

Ook elders in de Peelregio, waaronder **Gemert-Bakel** en **Deurne**, is er toenemend verzet onder **inwoners** en **ondernemers** tegen de komst van mestfabriek(en).

De spreekwoordelijke emmer loopt over, de inwoners zijn het echt zat!

Ik verwijs naar het reclame spotje van een duurzame bank. Zij hebben het over groei maar dan geen materiele groei maar sociale groei. Groei die niet ten koste gaat van de leefomgeving.

In dat scenario passen geen grootschalige mestfabrieken.

Met name vergisting met co-producten is funest. Het mineralenprobleem neemt zelfs toe en bovendien is het een gegarandeerde bron voor veel stank. Zonder subsidie is het zelfs niet mogelijk.

In de onderbouwing van het college van Gedeputeerde Staten “Scenario’s uitwerking beleid mestverwerking Verordening ruimte 2014” wordt voorbij gegaan aan belangrijke vragen:

“De vraag of mestfabrieken daadwerkelijk een bijdrage leveren aan het effectief oplossen van het mestprobleem, wordt overgeslagen.”

“Het idee leeft dat het mestoverschot geëxporteerd kan worden naar het buitenland. Ook daar is er een overschot aan mineralen.”

Wel schrijft het college in de inleiding dat de huidige vorm van veehouderij tal van maatschappelijke problemen veroorzaakt (overlast, gezondheidsrisico's, verlies aan biodiversiteit). Deze spanning dient te worden weggenomen zegt het college. Door het bouwen van mestfabrieken wordt de spanning echter niet weggenomen, maar neemt de spanning juist toe.

Vergis u niet. De zorgen over mestfabrieken komen niet alleen van burgers en buitenlui. Zelfs agrarische ondernemers zijn geen voorstander van mestfabrieken.

Reden: ze kosten veel geld en leveren teveel technische problemen op. Daarom een dringend advies: als de landelijke overheid de veesector verplicht om het mestoverschot te verwerken, zorg dan dat het kleinschalig gebeurt. Dan zijn de impact en te gevolgen nog enigszins binnen de perken te houden.

Tot slot halen we nog een bekend spreekwoord aan. Haastige spoed is zelden goed. Er is een reële kans dat de Meststoffenwet dit jaar niet meer wordt behandeld en goedgekeurd door de Eerste Kamer. Dit betekent dat de Mestwet pas in 2015 van kracht wordt. Dat betekent dat de verplichte mestverwerking voorlopig verval.

De leefomgeving van mensen mag niet langer de dupe worden van de intensieve veehouderij en verdient adequate te beschermingen. Daarom pleiten wij voor een oplossing die écht werkt en dat is het aanpakken van de bron:

BRABANT LEEFBAAR. MINDER BEESTEN!

Wim Verbruggen,
Namens de peelgroepen.

Inspreektekst 6 December commissie TSP.

Beste Staten leden,

Wij danken u voor het mogen inspreken voor deze voor ons belangrijke TSP vergadering. Ik doe dit namens MACE een coöperatie vereniging voor mestafzet van ruim 200 veehouders in de Peel.

De afgelopen maanden hebben we veelvuldig contact gehad met de ambtenaren binnen dit huis over het onderwerp mestbewerking. Dit was een constructieve en prettige samenwerking, daarvoor onze hartelijke dank.

Al ruim vijf jaar (dus al lang voor de mestverwerkings plicht) zijn wij voor onze leden in de weer om een duurzame en economische aanvaardbare oplossing te vinden voor het mestoverschot. De mest is gecontracteerd, de techniek is beschikbaar en het kapitaal voorhanden, het enige dat ons nog niet gelukt is om een goede locatie te vinden. Daar kunt u en moet u ons bij helpen.

De afgelopen jaren hebben we op drie verschillende plekken een poging gedaan om vergunningen te krijgen. Steeds zijn wij door politieke onwil terug gefloten. Alle MER stukken gaven aan dat we binnen de wettelijke randvoorwaarde bleven. De grootste bottleneck blijft emotie en de nimby gedachte. Op industrieterreinen zou het mogelijk moeten zijn! Gemert-Bakel heeft een voorbereidingsbesluit genomen op hun mogelijke locatie nog voor we een aanvraag indiende. De regionale industrieterreinen Helmond en Cuijk laten weten dat de plaatselijke politiek grond toewijst en er nu nog zeer afwachtend tegenover staat .

Nu ligt de notitie "scenario's uitwerking beleid mestverwerking Verordening Ruimte 2014" voor. Wij hebben met u kunnen lezen dat we daarmee meer plekken krijgen waar grootschalige mestverwerking mogelijk is. Daar zijn wij u zeer erkentelijk voor.

Ons probleem zit hem in de voortgang van de Verordening Ruimte t.o.v. verplichting mestbewerking per 1 januari . Het is dus al vijf over twaalf. Als de regels in maart worden aangenomen en dan pas toegepast kunnen worden dan duurt het nog minstens anderhalf jaar voor we operationeel kunnen zijn . Doorlooptijden van vergunningen kosten immers veel tijd.

Onze schaal en opzet is vrij uniek en er zal in Noord- Brabant voor hooguit twee of drie van dergelijke installatie plaats zijn. Daarom Staten Leden zouden wij graag zien dat de goede samenwerking met ambtenaren binnen dit huis de komende weken kan worden voorgezet. En dat u(PS en GS) mee willen werken aan een snelle voortgang in de lijn van dit voorstel, dus vooruit lopend op het vaststellen van de verordening ruimte in Maart. U stelt immer dat urgentie geboden is en dat u een actieve rol wilt spelen bij de locatieafweging. Een proactieve aanwijzing WRO is een mogelijkheid die u mag inzetten om gewenste ontwikkelingen te versnellen.

Onze beoogde installatie (scheiding met verdamper) past op een bouwblok van 1,5 ha. Alle activiteiten zijn indoor en worden voorzien van de modernste technieken om emissies te voorkomen. Het eindproduct is loosbaar water, schone lucht en een droge mestkorrel. Uiteraard zijn wij bereid om een presentatie te verzorgen met meer achtergronden van deze installatie. Een animatie film van de installatie is te zien op www.macemestverwerking.nl .

Hopend op een constructieve medewerking. Groeten Frans Meulenmeesters Voorzitter MACE